

Markéta Šichtařová: Rok 2023? Inflace se zmírní. Ale pak je tu ta špatná zpráva...

- CZ24 News | 2. ledna 2023

ČESKO: Spolehlivý způsob, jak zničit prosperitu a obyvatelstvo dovést nejen do chudoby, ale i do nesvobody, nebo také proč sama odolává přemlouvání, aby vstoupila do politiky, prozrazuje v úvodní den roku Markéta Šichtařová. Očekává, že českou ekonomiku budou letos brzdit obavy domácností z budoucnosti, což se odrazí v jejich slabších útratách. Zatímco v posledních letech byla domácí spotřeba tahounem růstu české ekonomiky, v tom začínajícím bude naopak brzdou. A důležitým tématem zůstane i v roce 2023 energetická krize.

Začneme inflací, která byla loni asi nejfrekventovanějším ekonomickým pojmem u nás. „Inflace je největší ekonomické zlo. Sazby se měly zvyšovat dál, aspoň symbolicky,“ řekl Hospodářským novinám tento týden bývalý guvernér ČNB Jiří Rusnok. Naopak prezident Miloš Zeman ve svém vánočním poselství uvedl, že nynější zdražování způsobilo též zvedání úrokových sazeb Českou národní bankou. Z toho důvodu prý dosadil do čela centrální banky guvernéra Aleše Michla a další členy, kteří jsou oponenty zvyšování úrokových sazeb. Jak se máme vyznat v tak protirečících si vyjádřeních mužů, z nichž jeden druhého nejprve vzal do své vlády jako ministra financí, později ho jmenoval předsedou úřednické vlády a v polovině roku 2016 i guvernérem ČNB?

Nesouhlasím ani s jedním tvrzením beze zbytku. Pokud jde o tvrzení, že inflace je zlo – ano, je. Ale už nesouhlasím s dovětkem, že úrokové sazby by se měly zvyšovat dál. Podle mého názoru by už neměly moc velký vliv na sražení inflace. Jestli jsou úrokové sazby 7 nebo 9 procent, nehraje moc velký vliv pro inflaci, protože to, co úrokové sazby už mohly udělat, udělaly. Jestli auto má maximální rychlost 300 nebo 350 km v hodině, je vám většinou už celkem jedno, protože ani jedno si nejspíš nikdy nevyzkoušíte, a poznáte to jen zprostředkovaně na jiných parametrech jako zrychlení, ale i tento zprostředkovaný vliv už je zanedbatelný. Inflace má víc příčin a poptávková inflace ovlivnitelná úrokovými sazbami je jen jedna z nich. Aby bylo možno nyní srazit ještě víc inflaci, museli bychom mít výrazně silnější kurz, abychom ji nedováželi ze zahraničí (což má ale zase jiné vedlejší nepříznivé souvislosti) a hlavně by se musel výrazně zmenšit a nejlépe zcela anulovat schodek státního rozpočtu.

No a tvrzení, že zdražování je způsobeno zvedáním úrokových sazeb, je úplně z Marsu. Bez zvýšení úrokových sazeb by inflace nejspíš byla vysoko nad 20 procenty.

To v začínajícím roce se bude nejspíš hodně mluvit o daních. Vyjadřují se k nim i prezidentští kandidáti. Podle senátora Marka Hilšera je nutné snížit výdaje a navýšit příjmy rozpočtu. Kritizuje zrušení výpočtu daně ze superhrubé mzdy a podporoval by návrat k předchozímu stavu. „Je možné také zvýšit majetkové daně, například odvozovat daň z nemovitosti od její komerční hodnoty. Jsem ale proti vyššímu zdanění práce a zvýšení odvodů za sociální pojištění, které zatěžuje byznys – hlavně malé a střední firmy,“ konstatoval. Co těmto názorům nezávislého kandidáta říkáte?

Nejsou to ekonomicky relevantní názory. Jsou to populisticky vybroušené názory. Lidé to chtějí slyšet. Bohužel, nevědí, co činí.

K tomu, aby vláda provedla daňové reformy, ji však ve svém vánočním poselství vyzval i

prezident Miloš Zeman. Jeden z jeho možných nástupců senátor Pavel Fischer tvrdí, že český daňový systém potřebuje důkladnou reformu: Podle něj nestačí zvýšit korporátní daně a zajistit jejich nezbytnou harmonizaci v rámci EU, ale je třeba zdanit i majetek. A také na funkci hlavy státu kandidující podnikatel Karel Diviš míní, že není jiná odpovědná cesta než zdanit firmy s obrovskými zisky. V čem by podle vás mohla či měla daňová reforma spočívat? A co si myslíte o stále častějších výzvách, jak více zdanit bohaté?

Opakuji, co o chvíli dříve: Lidé to chtějí slyšet. A bohužel, nevědí, co činí. Víc krádeží peněz, víc přerozdělování od schopných k neschopným, víc státu a víc státního sektoru – to byl vždy v dějinách – opakuji: VŽDY – spolehlivý způsob, jak prosperitu zničit a obyvatelstvo dovést nejen do chudoby, ale i do nesvobody. Jak už Margaret Thatcherová věděla, problém se socialismem spočívá v tom, že ani peněženky těch druhých nejsou bezedné. Tak si ještě chvíli daňte bohaté, a pak už nebudete mít danit koho, protože bohatí nebudou a nebude vás mít kdo živit. Vždy mě fascinovala ta neprozíravost socialistů. Nikdy jsem si nebyla jistá, zda jsou tak hloupí, že nechápou, že když zničí prosperitu, nebude mít jejich nepráci kdo platit, anebo tak nenávidní, že raději sami budou žít v chudobě, hlavně když i sousedovi ta koza chcípne hlady.

Petr Fiala ve svých předvolebních slibech hlásal, že jeho vláda nedopustí další obří schodky a bude „tlačit na Evropskou komisi, aby uvolnila emisní povolenky, což zlevní energie“. Za potlesku špiček Evropské komise však už coby premiér na závěr českého předsednictví své sliby zpřísněním a rozšířením trhu s emisními povolenkami porušil. Vždyť zavedení povolenek i pro silniční a lodní dopravu nebo vytápění rozhodně energie nezlevní a efekt bude přesně opačný. Čím se dá jeho názorový veleteč vysvětlit?

Asi pochopil, o čem je politika, že kdo chce s vlky žít, musí s nimi výti. Mnoho lidí podlehl oné pohádce o reformovatelnosti EU. Je to jen nerealistická pohádka. Tak jako Sovětský svaz byl nereformovatelný. Mimochodem, často mě lidé přemlouvají, abych šla do politiky. Nemohou pochopit, že odmítám. Když pominu, že mě baví podnikání a investování, tady je vysvětlení. Moje přítomnost v politice by nezměnila lautr nic. Je to iluze, že jeden člověk nebo jedna vláda může změnit systém, který si žádá většina.

Právě dnes se stává Chorvatsko už dvacátým členem eurozóny. „Chorvatsko bude ze vstupu do eurozóny profitovat více než jakákoliv jiná země,“ uvedl šéf chorvatské centrální banky Boris Vujčić. Zdůraznil, že výhody eura se nejvíce projevují během ekonomických krizí, a poukázal na nedávné potíže české koruny, polského zlotého a maďarského forintu. „Centrální banky těchto zemí musely zasáhnout, výrazně navýšit základní úrokové sazby a jejich výnosy desetiletých státních dluhopisů jsou nyní mezi pěti a 8,5 procenty,“ dodal. Je jeho rýpnutí do neeurových Česka, Polska a Maďarska opodstatněné?

Nevšimla jsem si, že by česká koruna měla problémy. Povšimla jsem si namísto toho, že česká koruna je báječným nástrojem pro centrální banku, která dalším přídatným motorem ovlivňovat inflaci. Kdybychom měli euro, měli bychom dnes úrokové sazby řádově jinde a kupříkladu bubliny na cenách nemovitostí nebo riziko příchodu dluhové krize by byly také řádově jinde. Ale pokud guvernér nazývá fakt, že koruna je na špici nejrychleji posilujících měn světa, „problémem“, prosím, nechť si poslouží.

Troufnete si na prognózu, jak bude v tomto roce vypadat ekonomický vývoj v Česku, případně Evropské unie? Co ho bude především ovlivňovat? Co by se muselo stát, abychom si za rok řekli, že se rok 2023 ekonomicky povedl?

Dobrou zprávou je, že tempo inflace se v letošním roce zmírní. Špatná zpráva zní, že ceny dál porostou tempem, které bylo v posledních letech jen těžko představitelné. Zatímco za celý rok 2022 tempo inflace v Česku dosáhne v průměru za celý rok zhruba 15 procent, letos to bude kolem 10

procent. První polovina roku 2023 se odehraje v duchu dvouciferné inflace, ve druhé polovině roku tempo inflace zeslábně na jednociferné hodnoty. Růst cen budou dál žít drahé energie. Státní cenové stropy budou znamenat jen částečnou úlevu. Dražší energie se pak budou stále víc propisovat do všeho zboží. A dražší potraviny pocítí každý z nás.

Zatímco v USA už vyskočily úrokové sazby viditelně nad 4 procenta, v eurozóně narostla základní sazba ECB jen na 2,5 procenta. ECB ale zároveň přislíbila další zvyšování sazeb v tomto roce, kdy by měly vyrůst viditelně nad 3 procenta. Trh odhaduje, že ECB v příštích měsících zvýší sazby o více než 1 procentní bod. Kromě toho Evropská centrální banka má v plánu naordinovat své rozvaze dietu. Snižování rozvahy ECB by mělo začít v březnu a mělo by probíhat do poloviny letošního roku v rozsahu 15 miliard eur měsíčně. V podání ECB tak budeme v přímém přenosu sledovat kvantitativní utahování poté, co se ECB mnohaletým programem kvantitativního uvolňování stala největším věřitelem mnoha vlád eurozóny.

Chování centrálních bank a postupné „zdražování“ peněz bude mít zákonitě odraz v ekonomice. Pro investory bude najednou nemyslitelné přijít k levným úvěrům, což se odrazí ve slabší ochotě investovat – do čehokoliv. Akciové trhy podle nás nebudou ani letos představovat bezpečné místo pro zaparkování kapitálu. Podobně na tom bude třeba nemovitostní trh. Splaskávání cenových bublin by mělo pokračovat i v roce 2023.

Za této situace se nemůže dařit ani jednotlivým ekonomikám. Mezinárodní měnový fond pro začínající rok očekává růst globální ekonomiky jen o 2,7 procenta. Českou ekonomiku budou brzdit obavy domácností z budoucnosti, což se odrazí v jejich slabších útratách. Zatímco v posledních letech byla domácí spotřeba tahounem růstu české ekonomiky, letos bude naopak brzdou. V tomto roce podle nás česká ekonomika neporoste, ale bude klesat o necelé 1 procento. A důležitým tématem zůstane i v roce 2023 energetická krize.

ZDROJ: PL